CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język angielski**
Poziom:	**Poziom rozszerzony**
Forma arkusza:	EJAP-R0-100
Termin egzaminu:	13 maja 2024 r.
Data publikacji dokumentu:	28 czerwca 2024 r.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024[1]		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie wypowiedzi ustne […] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru […].*	2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C
1.2.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	B
1.3.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	C

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie wypowiedzi ustne […] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru […].*	2.3) Zdający odnajduje w tekście określone informacje.	D
2.2.			E
2.3.			C
2.4.			F
2.5.			A

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1698).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie wypowiedzi ustne […] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru […].*	2.3) Zdający odnajduje w tekście określone informacje.	B
3.2.			D
3.3.			B
3.4.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	A

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie wypowiedzi […] pisemne o różnorodnej formie i długości […].*	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
4.2.			C
4.3.			B
4.4.			C

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie wypowiedzi […] pisemne o różnorodnej formie i długości […].*	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	E
5.2.			D
5.3.			A
5.4.			B

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie wypowiedzi […] pisemne o różnorodnej formie i długości […].*	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
6.2.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
6.3.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
6.4.			C
6.5.			B

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	C
7.2.			D
7.3.			C
7.4.			A

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**
8.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
8.2.		
8.3.		
8.4.		

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Uszczegółowienia do zadania 8.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Zadanie	Odpowiedzi **poprawne** (1 pkt)
8.1.	widely
8.2.	addiction
8.3.	ensure / insure (AmE) / assure
8.4.	preference

Zadanie	Przykłady odpowiedzi **niepoprawnych** (0 pkt)
8.1.	widerly / widly / widened / worldwide / worldwidely
8.2.	addicted / addicts / addictions / addictiveness
8.3.	sure / sured / assured / insured / reassure
8.4.	preferance / preferring / preferences / preferation

Zadanie 9.

Zadanie	**Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024**	
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**
9.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
9.2.		
9.3.		
9.4.		

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Uszczegółowienia do zadania 9.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne** i **spełniają wszystkie warunki zadania**.

Zadanie	**Poprawna** odpowiedź (1 pkt)
9.1.	was involved in organising/organizing / was involved to organize
9.2.	have taken an/her/his/your/the/this/that umbrella / ‘ve taken an umbrella / have taken some/any umbrella
9.3.	to find an easier / to find any/some easier
9.4.	was out of order / wasn’t in working order

Zadanie	Przykłady odpowiedzi **niepoprawnych** (0 pkt)
9.1.	was involved into organising/organizing / is involved in/into organizing / was/is involving organizing (in) / was/is involving to organize / was/is being involved organizing / has involved to organize / has been involved in organizing / has involved organizing / has been involved organizing / had been involved in organizing / involves/involved in organizing / was involved with organizing / will be involved in organizing / is/has been involved to organize / is being involved in organizing / was involved in organization
9.2.	take an/his/her/the umbrella / have taken (a) umbrella / had taken an umbrella
9.3.	finding an easier / to find easier / to find an easy / to find a easier/ to find the easier / to find the easiest / to find it easier / with finding an easier / to find out an easier / to find easier a solution
9.4.	was being ordered / was not in (good) order / was an order / hadn’t been in order / had to be ordered / is out of order / is/was in order / was ordered / wasn’t ordered / will/would be ordered / wouldn’t be ordered / wouldn’t be in order / wouldn’t have been in order / can’t be ordered / had been ordered / hadn’t been ordered / isn’t in order / had been out of order / went out of order / was out off order / didn’t work/wasn’t working in order / wasn’t in the order / was disordered / was disorder / was not in good order / out of order / was order / ‘s in our order / won’t be in order / was not in working order

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną **tylko** wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są **w pełni poprawne** gramatycznie i ortograficznie, a ponadto w zadaniu 9. wpisywany fragment nie przekracza **czterech** wyrazów.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie akceptuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.
3. Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.
4. Nie bierze się pod uwagę powtórzenia wyrazu podanego przed luką / po luce.

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 8. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi
8.1.	widelly
8.2.	adiction
8.3.	asure
8.4.	preferense

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 9. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe **akceptowane** odpowiedzi
9.1.	was involved in organizing / was involved in organizin / NIE: involvd
9.2.	have taken an umbrela
9.3.	to find an esaier
9.4.	wos out of order

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.
Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 wyrazów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat wybrany przez Ciebie. Zakreśl jego numer.

1. Wielu młodych ludzi decyduje się na pracę w ramach wolontariatu w trakcie wakacji. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz dobre i złe strony takiej decyzji.

2. Niedawno uczestniczyłeś(-aś) w zawodach rowerowych. Napisz **artykuł**, w którym zrelacjonujesz ich przebieg i wyjaśnisz dlaczego warto, żeby młodzi ludzie brali udział w rywalizacji sportowej.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający tworzy […] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści […].

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […] pisemnie.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (rozprawka)

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.1) R Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.
5.2) R Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.
5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.
5.7) Zdający przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań […].
5.11) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (artykuł)

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.1) R Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.
5.4) Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.
5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.
5.9) Zdający opisuje doświadczenia […].

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem (elementy treści + elementy formy)
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę liczbę zrealizowanych w wypowiedzi zdającego elementów treści (Tabela A) oraz elementów formy (Tabela B). Następnie przyznaje się punkty w kryterium zgodności z poleceniem zgodnie z Tabelą C.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Tabela A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści	Forma	2	1	0
1. wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	**R***	teza zgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi (teza „zapowiada" zawartość treściową oraz typ rozprawki)	teza nie jest w pełni poprawna, np. jest zgodna z tematem ALBO z treścią wypowiedzi; odbiegająca od tematu LUB treści wypowiedzi	brak tezy; teza niezgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; teza nieczytelna, niejasna, trudna do wskazania; wstęp niekomunikatywny
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ np. ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, w ciekawej formie (np. pytanie, cytat)	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne ALBO bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) ALBO ciekawe, oryginalne, ale odbiegające od tematu	brak wprowadzenia; wprowadzenie niezgodne z tematem, niejasne, nieczytelne, trudne do wskazania; wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. nie określa celu ALBO określa cel/powód pisania listu, ale odbiega od tematu ALBO cel nie jest określony jasno ALBO wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu; wstęp niezgodny z tematem, niejasny, nieczytelny, trudny do wskazania; wstęp niekomunikatywny
2. pierwszy element tematu **3. drugi element tematu**	**R A L**	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchowna realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. zdający podaje tylko „listę" argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając	brak wypowiedzi LUB wypowiedź nie jest komunikatywna LUB wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu; wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go
4. podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	**R A L**	zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni poprawne, np. jest zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi; odbiega trochę od tematu LUB treści wypowiedzi; zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztampowe) LUB powtarza wstęp praktycznie tymi samymi słowami	brak zakończenia LUB zakończenie nie jest komunikatywne LUB zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi (też jeśli nie jest zgodne)
5. fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	**R A L**	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Tabela B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. elementy charakterystyczne dla formy	**R**	teza jest poprawnie umiejscowiona w wypowiedzi	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący	
2. kompozycja	**R A L**	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. segmentacja	**R A L**	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. długość pracy	**R A L**	długość pracy mieści się w granicach 180–280 słów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

Tabela C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10–9	5 p.	4 p.	3 p.
8–7	4 p.	3 p.	2 p.
6–5	3 p.	2 p.	1 p.
4–3	2 p.	1 p.	0 p.
2–1	1 p.	0 p.	0 p.
0	0 p.	0 p.	0 p.

Na przykład za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za *zgodność z poleceniem* przyznaje się 2 punkty.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

Wielu młodych ludzi decyduje się na pracę w ramach wolontariatu w trakcie wakacji. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz dobre i złe strony takiej decyzji.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki „za i przeciw" powinien przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza rozprawki była uznana za zgodną z tematem, wymagane jest odniesienie się do faktu, że wielu młodych ludzi decyduje się na pracę w ramach wolontariatu w trakcie wakacji, oraz stwierdzenie, że w pracy będą rozpatrywane dobre i złe strony tej decyzji (wymaga tego ten typ rozprawki), np. *Many young people decide to work as volunteers during holidays. This decision has both good and bad sides.*
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, wskazywać, że prezentowane będą zalety i wady. Na przykład: *… są plusy i minusy takiego rozwiązania…*; *…ma wiele zalet, ale spowoduje też wiele problemów*.
3. Jeśli teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki, np. *Czy to dobry pomysł?, Czy to dobry czy zły pomysł?* uznaje się ją za odbiegającą od tematu. Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy pytanie jednoznacznie zapowiada, że będą omawiane wady i zalety, np. *What are the advantages and disadvantages of working as volunteers during the holidays?*
4. Fakt, że teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jest poważną usterką w zakresie zgodności z tematem. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki ORAZ jest niezgodna z treścią rozwinięcia, jest kwalifikowana na poziom 0. (np. rozprawka „za i przeciw" z jednostronną tezą oraz dwustronną argumentacją).
5. Użycie zwrotów typu: *Moim zdaniem, Według mnie* nie wpływa na obniżenie jakości tezy w rozprawce „za i przeciw", jeśli zdający wskazuje w tezie na zalety i wady danego zjawiska.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

6. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że wielu młodych ludzi decyduje się na pracę w ramach wolontariatu w trakcie wakacji, nie jest tezą, np. *Many young people decide to do some volunteering during holidays*.
7. Zdający może użyć różnorodnych wyrażeń na określenie „wolontariat", np. *charity (work) / volunteering / voluntary work / work for free*.
   Jeśli zdający używa określeń typu *wolontariat / volontariat*, teza jest kwalifikowana jako niejasna.
8. Teza dotycząca pracy w ramach wolontariatu, ale bez odniesienia do faktu, że ma ona miejsce w trakcie wakacji, jest kwalifikowana jako odbiegająca od tematu, np. *Volunteering is a great way to meet people, but it also requires a lot of responsibility*.
   Teza, która dotyczy pracy w wakacje, ale w żadnym stopniu nie wskazuje, że jest to praca w ramach wolontariatu / za darmo, jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem.
9. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy, bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Many young people decide to take up some charity work during the holidays. This decision has both advantages and disadvantages.	Teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki.
Many young people work as volunteers. This decision has both good and bad sides.	Teza odbiegająca od tematu
Is it a good idea for young people to become volunteers during holidays?	Teza odbiegająca od tematu (teza jest pytaniem, które nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki).
Young people like working during holidays. There are many advantages and disadvantages of this idea.	Teza niezgodna z tematem.
Many young people become volunteers during holidays nowadays.	Brak tezy.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Elementy tematu

1. Elementami są: (1) dobre strony i (2) złe strony decyzji o pracy w ramach wolontariatu w trakcie wakacji.
2. Jeśli argument przedstawiony przez zdającego jest sprzeczny z tematem, np. dotyczy pracy w ramach wolontariatu w czasie roku szkolnego, nie bierze się tego argumentu pod uwagę, oceniając dany element.
3. Jeśli zdający przedstawia argumenty odnoszące się do pracy wakacyjnej, ale nie jest to praca w ramach wolontariatu, taka realizacja elementów tematu nie jest akceptowana.
4. Dobre i złe strony mogą być przedstawione zarówno z punktu widzenia młodych ludzi, organizacji dla których pracują, jak i społeczeństwa.

Zgodność z tematem

Wielu młodych ludzi decyduje się na pracę w ramach wolontariatu w trakcie wakacji. } „główka”

Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz dobre i złe strony tej decyzji.

elementy tematu

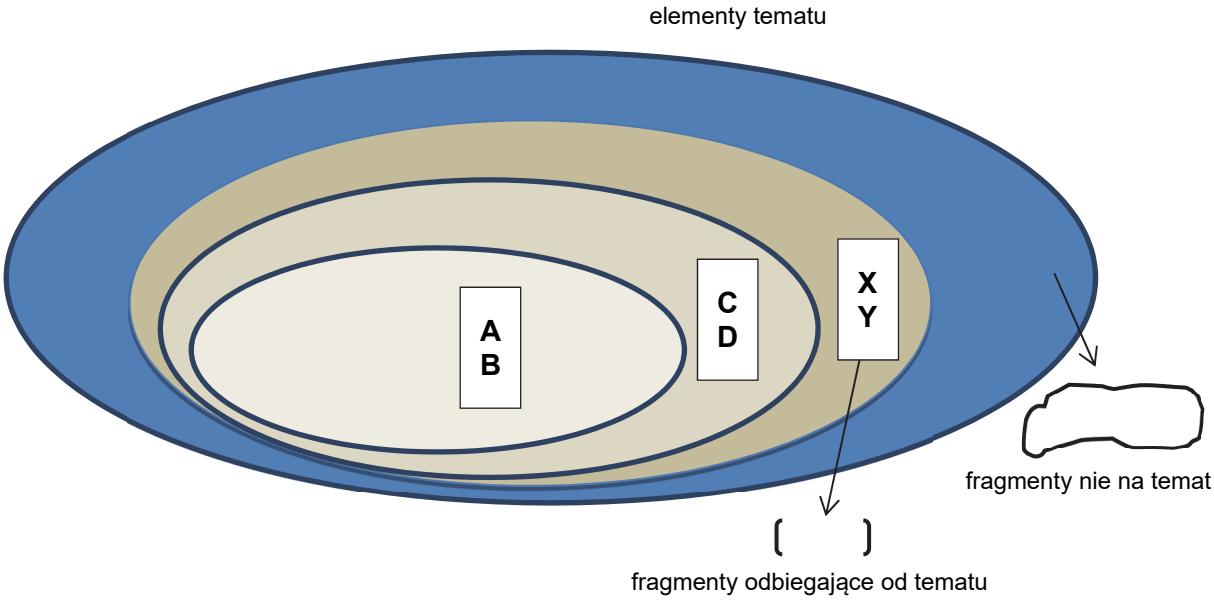

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:
   - ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
   - ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
     – sposób rekrutacji wolontariuszy.

   Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.
2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:
   - luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
     – opis działalności konkretnej organizacji dobroczynnej/charytatywnej
     – argumenty związane z zarabianiem pieniędzy w ramach pracy w wolontariacie.

   Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:
   - w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
     – rozprawka o wadach i zaletach pracy zarobkowej / pracy wakacyjnej
     – relacja z imprezy charytatywnej
     – opis planów wakacyjnych zdającego (jeśli nie dotyczą wolontariatu).

   Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy (np. *volontariat* zamiast *volunteering*), ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. Jeżeli zdający we wstępie podaje informację, że wolontariat odbywa się w okresie wakacyjnym, nie jest wymagane powtórzenie tej informacji w dalszej części pracy.
8. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
9. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.
10. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

1. Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
2. Jeśli w rozwinięciu zdający podaje zalety i wady, a w podsumowaniu pisze, zgodnie z przedstawioną argumentacją, że jest więcej zalet/wad, to takie zakończenie jest akceptowane jako zgodne z treścią i tematem.

Przykłady schematycznego zakończenia rozprawki	Przykłady zakończenia znacznie odbiegającego od tematu
As you can see, this idea has both advantages and disadvantages.	I think people should work during the holidays.
All things considered, it is an important issue with many benefits and drawbacks.	

Uwagi dodatkowe:

1. Jeśli w rozprawce występują fragmenty, które są wypunktowaniem zalet i/lub wad, segmentacja pracy jest kwalifikowana na poziom 0.
2. Jeśli rozprawka jest napisana w formie listu (posiada zwrot rozpoczynający i/lub kończący), segmentacja pracy jest kwalifikowana na poziom 0.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

ARTYKUŁ PUBLICYSTYCZNY

Temat

Niedawno uczestniczyłeś(-aś) w zawodach rowerowych. Napisz **artykuł**, w którym zrelacjonujesz ich przebieg i wyjaśnisz dlaczego warto, żeby młodzi ludzie brali udział w rywalizacji sportowej.

(*) W arkuszach MJA-R0-600 i MJA-R0-660 temat brzmiał następująco: „Niedawno w Twojej miejscowości odbyły się zawody rowerowe. Napisz **artykuł**, w którym zrelacjonujesz ich przebieg i wyjaśnisz dlaczego warto, żeby młodzi ludzie brali udział w rywalizacji sportowej”. Zasady w zakresie wypowiedzi pisemnej mają zastosowanie takie samo jak w innych arkuszach.

W artykule publicystycznym zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może także podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszany w tekście
- zawiera zakończenie, zgodne z treścią artykułu.

Wstęp

1. Aby wstęp był uznany za zgodny z tematem, zdający powinien nawiązać w nim na przykład do zawodów rowerowych, uprawiania sportu lub kwestii współzawodnictwa, np. *Have you ever taken part in a sports competition before? If your answer is negative, you have no idea how much you have missed.*
2. Nie jest akceptowany wstęp, który nie nawiązuje w żaden sposób do tematu artykułu.
3. Zdający nie musi odnosić się we wstępie do elementów tematu.
4. Jeśli zdający pisze wstęp typowy dla listu, jest on kwalifikowany maksymalnie na poziom 1.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Przykłady wstępów zgodnych z tematem i ciekawych	**Przykłady wstępów schematycznych / pasujących do innej formy wypowiedzi**
Many people do sports and try to stay healthy. Some of them do it for themselves, but others train to take part in competitions. Do you train for yourself, but feel like you want to do something more? Do you often look for a purpose in your training sessions? If yes, then this is an article for you.	There are many good and bad sides of competition, especially connected with cycling.
	Many people take part in competitions. In this article I'll try to tell you all about it and encourage you to enter different sports races.
It wasn't until recently that I realized how many people in my community share the same hobby and that is cycling. All of my friends were preparing for an upcoming race and they encouraged me to join them. Without any hesitation I enrolled for the event. Little did I know what was about to happen…	I took part in an interesting bike race recently and I want to tell you all about it.
	Last week an exciting cycling competition was held in my town.

Elementy tematu

Elementami są:
(1) zrelacjonowanie przebiegu zawodów rowerowych, w których zdający uczestniczył, oraz
(2) wyjaśnienie dlaczego warto, żeby młodzi ludzie brali udział w rywalizacji sportowej.

(1) zrelacjonowanie przebiegu zawodów rowerowych, w których zdający uczestniczył

Wymagane są wypowiedzi, w których zdający relacjonuje imprezę rowerową, w której brał udział jako uczestnik lub jako kibic/obserwator.

Aby uznać pierwszy element tematu za zrealizowany, wymagane jest, aby w wypowiedzi zdający zrelacjonował przebieg wydarzenia, jakim były zawody rowerowe. Za relacjonowanie przebiegu zawodów rowerowych uznaje się przedstawienie programu tych zawodów, wydarzeń, które miały miejsce, lub opowiedzenie przez zdającego, jak przebiegał jego udział w tych zawodach.

Opis przygotowań do zawodów rowerowych lub informacje o tym, co miało miejsce po ich zakończeniu mogą być uznane za zrelacjonowanie ich przebiegu pod warunkiem, że odnoszą się do tego, co miało miejsce w dniu zawodów i było związane z ich przeprowadzeniem.

Akceptowane jest zrelacjonowanie jakiejkolwiek imprezy rowerowej z elementem współzawodnictwa.

Jeśli zdający relacjonuje przebieg imprezy rowerowej, ale bez uwzględnienia elementu współzawodnictwa, np. wycieczka rowerowa / protest rowerzystów, taka realizacja tego elementu tematu nie jest akceptowalna.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Akceptowane jest użycie takich określeń na „zawody rowerowe” jak np. *bicycle race / bike marathon / bicycle challenge*.

Jeśli zdający, zamiast zrelacjonować przebieg zawodów, które już się odbyły, przedstawia planowany przebieg takiego wydarzenia w przyszłości, taka realizacja tej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).

Jeśli zdający opisuje przebieg zawodów innych niż rowerowe, taka realizacja tego elementu treści nie jest akceptowana.

(2) wyjaśnienie dlaczego warto, żeby młodzi ludzie brali udział w rywalizacji sportowej

Aby uznać drugi element tematu za zrealizowany, wymagane jest, aby w wypowiedzi zdający wyjaśnił, dlaczego rywalizacja sportowa jest ważna. Zdający może wskazać np. na
- chęć samodoskonalenia
- kształtowanie umiejętności rywalizowania z innymi / radzenia sobie w stresujących sytuacjach
- rozwój fizyczny i zalety sportu.

Jeśli zdający pisze o zaletach uprawiania sportu, ale nie odnosi się do współzawodnictwa/brania udziału w zawodach sportowych, taka realizacja tego elementu tematu jest kwalifikowana na poziom niższy.

Jeśli zdający odnosi się do rywalizacji ogólnie, ale podaje argumenty, które pasują do rywalizacji sportowej, taka realizacja tego elementu tematu jest akceptowalna, np. *Taking part in competitions can give you a sense of purpose. Competitiveness can serve as a great source of motivation, not only to change your habits, but also to shift your priorities*.

Jeśli zdający odnosi się do rywalizacji w kontekście innym niż sportowy, taka realizacja tego elementu tematu nie jest akceptowana.

Jeśli wypowiedź zdającego odnosi się do innej grupy wiekowej niż młodzież/młodzi ludzie, taka realizacja kwalifikowana jest na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).

Jeśli całość ostatniego akapitu jest realizacją jednego z elementów polecenia, ta część pracy jest traktowana jako rozwinięcie. Oznacza to, że zdający pominął zakończenie.

Zgodność z tematem

Niedawno uczestniczyłeś(-aś) w zawodach rowerowych.
Napisz **artykuł**, w którym } „główka”

zrelacjonujesz ich przebieg
element 1

i wyjaśnisz dlaczego warto, żeby młodzi ludzie brali udział w rywalizacji sportowej.
element 2

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:
   - ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
   - ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
     – sposób przygotowania do zawodów

   Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.
2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:
   - luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.:
     – impreza rowerowa bez współzawodnictwa
     – współzawodnictwo w innej dziedzinie niż sport.

   Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.
3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:
   - w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.:
     – opis kariery ulubionego sportowca
     – rozprawka o zaletach i wadach uprawiania sportu.

   Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy (np. *game* lub *match* zamiast *race*), ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest też wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Jeśli całość ostatniego akapitu jest realizacją drugiego elementu polecenia, ta część pracy jest traktowana jako rozwinięcie. Oznacza to, że zdający pominął zakończenie.
9. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Jeśli w podsumowaniu zdający, zamiast nawiązać do treści artykułu, np. zachęca do przeczytania artykułu / wyraża nadzieję, że artykuł się czytelnikom podobał, taka realizacja jest traktowana jako zakończenie schematyczne.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Przykłady schematycznego zakończenia artykułu	Przykłady zakończenia znacznie odbiegającego od tematu
I think everybody should go cycling from time to time.	In future sports will be more popular and much more fierce.
I'm looking forward to your reactions to my article.	

Elementy charakterystyczne dla formy
Nie są akceptowane jako tytuł typowe zwroty rozpoczynające listy, np. *Dear Readers; Hi!* Jeśli artykuł jest napisany w formie listu / posiada zwrot rozpoczynający i kończący, segmentacja pracy jest kwalifikowana na poziom 0.

Spójność i logika wypowiedzi

2 p.	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

Jeśli w pracy występuje dłuższy niekomunikatywny fragment pracy (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu.
W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania" z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
   - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania. (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/ kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu)

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

2. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy językowe.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 p.	• szeroki zakres środków językowych • w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 p.	• zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 p.	• ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	• bardzo ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości
Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, wówczas liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).	

Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej **w roku szkolnym 2023/24** na poziomie **B1+** (w skali ESOKJ).

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast przez „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli

z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Przez „stosowność" stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość" stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Za zbyt nieformalny język i/lub personalne rozważanie problemu w rozprawce, zwłaszcza typu „za i przeciw", egzaminator odejmuje punkty w zakresie środków językowych (uchybienia w stylu).

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 p.	2 p.
liczne błędy językowe	2 p.	1 p.
bardzo liczne błędy językowe	1 p.	0 p.

1. W przypadku wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy do niższej lub wyższej kategorii punktowej decyduje „waga" błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne traktowane są jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających ze specjalnymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią i z dysortografią, w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Kwalifikowanie i oznaczanie błędów

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę bo było gorąco.*
fragment odbiegający od tematu	otaczamy nawiasami kwadratowymi	*[Fragment odbiegający od tematu]*
fragment niezgodny z tematem	otaczamy chmurką	*Fragment niezgodny z tematem*
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku	*Było ciepło , i deszczowo.* *Zrobiłem to √ ponieważ…*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
   - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 160 wyrazów, przyznaje się 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych. W takich pracach nie oznacza się błędów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
7. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U, bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
9. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją, dysgrafią, dysortografią nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
   Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
10. W przypadku obniżenia punktacji w zakresie środków językowych za usterki stylistyczne, pod pracą zapisuje się „rażące uchybienia w stylu" i wskazuje rodzaj usterki. Samo użycie form skróconych nie jest traktowane jako rażące uchybienie.
11. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band,* np*. film „M jak miłość", „Świat Dysku" magazine*.
    Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read <u>Nowe Horyzonty</u>*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
12. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
13. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

14. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), *1780* (1 wyraz), *10.01.2015* (1 wyraz), *10 January 2015* (3 wyrazy).
2. Formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.) liczone są jako jeden wyraz.
3. Jako jeden wyraz liczone są
   - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu,
4. Adres i podpis nie są liczone w liście.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki").
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 wyrazy.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl